

Omer HAMZIĆ

Počela izgradnja sportske dvorane u Gračanici

(Od posla čaršija dobija i ovu utakmicu)

Uvod

Ima više razloga što se izgradnja gradske fiskulturne dvorane u Gračanici godinama i decenijama odgađala za "neka bolja i sretnija vremena", koja, naravno, nikad ne dođe. Naprotiv. Bilo je više razloga da taj objekat u ovom gradu i dalje bude "na čekanju", ali je bilo još više razloga da se više ne čeka.

Tražeci preče od prečeg, uvijek je sve preče.

U tom traženju pokazalo se, ipak, da je gradska fiskulturna dvorana ovoga puta ne samo poželjna kao prioritet, već i moguća - kao realnost.

Zaključak:

Kad je "stani-pani", Gračanica će dobiti i ovu utakmicu - ko čaršija sporta i mladosti! Kako?

Najviše, uzdajući se "u se i u svoje kljuse", ali i uz pomoć prijatelja iz svijeta i onih koji su pozvani i prozvani da pomognu ovaj veliki posao.

Zašto baš sada?

Zato što nikada do sada nije bilo povoljnije i istovremeno nepovoljnije vrijeme za takve poduhvate.

Kako će Gračanica dobiti tu veliku utakmicu s vremenom?

Ima načina.

Najvažnije je da niko ovdje ne sumnja u njen ishod niti postavlja pitanje ko će biti pobjednik.

Zašto dvorana

Dugogodišnji san Gračanlija, ali i svih stanovnika opštine Gračanica, posebno sportista i mnogobrojnih sportskih talenata - da ovaj grad ima sportsku dvoranu - napokon se počeo ostvarivati početkom 1998. godine. Nakon višemjesečnog "mjerenja i presabiranja", aktuelno opštinsko rukovodstvo zaključilo je sljedeće: u sveopštoj poslijeratnoj obnovi i izgradnji, pa i u obnovi samog duha ovog naroda, stekli su se uslovi za početak izgradnje sportske dvorane - za dobrobit sadašnje i budućih mladih generacija. Uz sav oprez, za ovu veliku odluku trebalo je i hrabrosti. Nije šala - radi se o najvećem i najznačajnijem društvenom objektu kojeg je Gračanica ikada imala.

Mada nije trebalo posebno dokazivati takozvanu društvenu opravdanost ove investicije, pri odlučivanju o ulasku u ovaj veliki posao, između ostalih, imali su se u vidu sljedeći podaci i činjenice:

1. Od svog osnivanja, gračaničke srednje škole nisu imale odgovarajući prostor **za izvođenje nastave fizičkog odgoja**, iako je to bio jedan od elementarnih uslova za njihovu verifikaciju. Stoga su ih godinama nadležni organi verifikovali pod takozvanom klauzulom "uslovno".

Budući da najavljeni zakonski i pedagoški standardi neće više tolerisati uslovne verifikacije, opstanak nekih srednjih škola u Gračanici ozbiljno će biti doveden u pitanje ukoliko se ovaj problem ne bi ubrzano rješavao.

2. Nastava fizičkog odgoja u ovim školama godinama se improvizuje, te se tako gubi smisao postojanja ovog predmeta uopšte. Kako se to odražavalo i kako se i danas odražava na **zdravlje naše mlade generacije**, nije potrebno posebno dokazivati. Broj nesposobnih za služenje vojnog roka koje proglašavaju vojno-ljekarske komisije to najbolje pokazuje.

3. U školskoj 1997/98. godini srednje škole u Gračanici pohađalo je 2.165 đaka. U narednih nekoliko godina **broj srednjoškolaca stalno će se povećavati**. (u školskoj 1997/98. godini osnovne škole na opštini pohađalo je 8.637 đaka).

4. **Gračanica je oduvijek bila grad sporta**, bez obzira na uslove u kojima su se ti sportovi razvijali. Tokom 1998. godine u samom gradu djelovalo je 9 sportskih klubova sa blizu 2.000 aktivnih sportista i sportskih radnika. U mjesnim zajednicama aktivno je bilo dvadesetak klubova i društava koja su okupljala više stotina aktivnih sportista i simpatizera. U najvišim rangovima takmičilo se i takmiči nekoliko gračaničkih klubova (košarkaški, rukometni, malonogometni) koji postižu zapažene rezultate i zauzimaju visoka mjesta na takmičarskim tabelama. Svi ti klubovi treniraju i, zvanične utakmice (i kao domaćini i kao gosti) igraju u drugim gradovima koji imaju sportske dvorane (Gradačac, Lukavac, Tuzla).

Bez treniranja i igranja na domaćem terenu onemogućen je dalji razvoj ovih klubova, a i samo njihovo postojanje za ovaj grad gubi svoj smisao.

5. Osim takmičarskog sporta, bez odgovarajuće fiskulturne dvorane nije moguće razvijati ni takozvane masovne sportove, odnosno **sportsku rekreaciju** omladine i građana u najširem

smislu te riječi. Cinjenica je da za takvim vidovima takozvanog aktivnog odmora postoji veliki interes u gradu i općini kod stanovništva različite životne dobi. Za to postoji i solidna kadrovska osnova: na opštini radi 15 nastavnika fizičkog odgoja.

6. Zbog nedostatka sportske dvorane, u Gračanici se nisu mogle organizovati, ne samo sportske, već ni **masovnije kulturno-zabavne priredbe** i spektakli komercijalnog karaktera kao što su festivali, popularni koncerti itd.

Takvi spektakli grad čine gradom.

7. Gračanica je grad male privrede i poduzetništva. Oдавno već postoji ideja da se taj imidž potvrdi i na odgovarajućim **privredno-komercijalnim izložbama, sajmovima i smotrama** koje bi se organizovale u Gračanici, te da se u tom smislu transformiše i tradicionalni gračanički vašar. Preduslov za organizaciju takvih priredbi opet je odgovarajući prostor. Sportske dvorane u drugim gradovima služe i za te namjene.

Svi su, dakle, argumenti "za" dvoranu. Ali prije ulaska u taj veliki posao, najodgovorniji ljudi opštine morali su "prikupiti hrabrost" i, uz podršku javnosti, dati odgovore na nekoliko poprilično teških pitanja.

Lokacija dvorane

Polazeći od navedenih argumenata, u drugoj polovini 1997. godine Kabinet Opštinskog načelnika počinje sa konkretnim pripremama za izgradnju sportske dvorane u Gračanici. Formirao je posebnu komisiju koja je, nakon niza sastanaka i konsultacija, odabrala lokaciju na Bazenu (neposredno do Srednjoškolskog centra, na mjestu nesuđenog gračaničkog olimpijskog

bazena), potom usvojila Projektni zadatak i 3. 9. 1997. godine raspisala Konkurs za izradu idejnog rješenja sportske dvorane. Prije konačnog usvajanja idejnog rješenja, organizovan je Okrugli sto sa kvalifikovanim i kompetentnim stručnjacima, a zatim obavljena i javna rasprava o predloženom idejnom rješenju sportske dvorane.

Nakon svih potrebnih konsultacija, između ponuđenih nekoliko rješenja, Kabinet opštinskog načelnika prihvatio je idejno rješenje "Tehno-biroa" iz Tuzle i prosljedio ga "na usvajanje" Opštinskom vijeću. Idejno rješenje sportske dvorane Opštinsko vijeće usvojilo je 9. 2. 1998. godine. Potom se pristupilo rješavanju imovinsko-pravnih odnosa i pripremi odgovarajuće dokumentacije za izradu glavnog projekta, urbanističke saglasnosti i građevinske dozvole (geomehaničko ispitivanje tla, projekat regulacije Sokoluše i njegovo kandidovanje kod Humanitarne organizacije LORA, uklanjanje privremenih objekata i garaža na lokaciji itd).

Kako graditi

Na sjednici Opštinskog vijeća, održanoj 10. 3. 1998. godine, usvojena je **Odluka o osnivanju Opštinskog fonda za izgradnju Privredno-kulturno-sportskog centra "Bazen"**, sa zadatkom da nastavi započete aktivnosti na ovom projektu. Osnivačka skupština Fonda održana je 28. 3. 1998. godine. Izabran je **Upravni odbor** sa četiri komisije za četiri različite oblasti djelovanja (za prikupljanje sredstava, za informisanje i propagandu, za projektnu dokumentaciju i nadzorni odbor). Za predsjednika Skupštine Fonda izabran je Hazim Vikalo (aktuelni premijer Vlade TPK), za dopredsjednika Muamer Jarović, a za sekretara Skupš-

tine Osman Hasanbegović. Za predsjednika Upravnog odbora kao operativnog tijela Fonda izabran je aktuelni načelnik opštine Gračanica Muhamed Ibrahimović, za dopredsjednika, njegov zamjenik Besim Duraković, a za sekretara Adisa Džinić. U sastav Upravnog odbora izabrani su još: Dino Čolić, Sead Rešidbegović, Ejub Hodžić, Enes Mešić, Omer Hamzić, Razija Junuzović, Amir Zejnilagić i Sead Korjenić.

Nakon utemeljenja upravnih organa Fonda, razriješena su i neka formalno-pravna pitanja od značaja za njegov dalji rad (razvrstavanje prema obliku djelovanja, šifra djelatnosti, matični broj itd.)

Upravni odbor je utvrdio **principe finansiranja** čitavog ovog projekta i zaključio da se dvorana gradi po fazama i "na duži rok". U skladu s tim utvrdio je i globalnu konstrukciju finansiranja po sljedećim izvorima:

1. Pravna i fizičkalica na općini Gračanica	500.000 KM
2. Građani općine Gračanica u zemlji i van zemlje	300.000 KM
3. Učešće srednjih i osnovnih škola na općini Gračanica	500.000 KM
4. Budžet Općine Gračanica	1.000.000 KM
5. Donacije iz inozemstva (Francuska, Italija, Njemačka)	500.000 KM
6. Donacije TPK i F BiH	1.000.000 KM
7. Ostalo	200.000 KM

UKUPNO: 4.000.000 KM

Nakon izvršenih priprema, počela je konkretna realizacija ovog plana.

Izrada Glavnog projekta povjerena je tuzlanskoj firmi "Tehno biro", koja je nakon izrade idejnog rješenja ponudila najprihvatljivije uslove i za izradu Glavnog projekta.

U međuvremenu, raspisana je javna licitacija za ustupanje radova *prve faze izgradnje* koja je obuhvatala sve zemljane radove i temelj objekta.

Na licitaciju se prijavilo 5 izvođača, od kojih je na sastanku Upravnog odbora, održanom 21. 5. 1998. godine, kao najpovoljniji izvođač odabrana Holding "Širbegović", sa ponudom od 302.650 DM.

Izgled dvorane

Usvojeno Projektno rješenje ovog objekta uglavnom je odgovorilo na naprijed navedene zahtjeve: za izvođenje nastave fizičkog odgoja, za pripreme i takmičarske aktivnosti sportskih klubova, za sportsku rekreaciju građana. Svojom programsko-funkcionalnom postavkom ovaj objekat prilagođen je i za održavanje raznih privrednih, kulturnih i zabavnih manifestacija.

Kao što je rečeno, lokacija dvorane je u naselju Bazen, s desne strane Sokoluše "za koju je predviđena regulacija". Projektovana je i nova saobraćajnica koja povezuje ulicu Armije RBiH s istočnom stranom, prolazi desnom obalom rijeke Sokoluše, i veže se za naselje Bazen. S južne strane ostavljene su pješačke staze duž korita rijeke Sokoluše kojima se sportska dvorana "programski povezuje sa gradom, te susjednim Srednjoškolskim centrom" i uklapa u ambijent otvorenih sportskih terena i ostalog okoliša (ulazni plato, zelene površine itd.).

Objekat je pravilnog oblika, dimenzije 60,20x74,65 metara, spratnosti - suterena, prizemlje i sprat (samo na ulaznom dijelu) sa dvije naglašene kule (u jednoj je stepenište za izlaz na krov, a u drugoj prostor za opremu za održavanje krova).

Sadržaji u suterenu

Najveći dio suterena zauzima borilište, odnosno *sala za sve male i borilačke sportove, veličine 21x42 m* (dimenzije rukometnog igrališta za održavanje međunarodnih utakmica), "sa zaštitnim pojasom od 2,1x2,4 m na podužnoj i 2,0 m na poprečnoj osi". Ukupna dimenzija borilišta u nivou suterena iznosi 25x46,5 m. Sklapanjem takozvanih teleskopskih tribina (kad one nisu u funkciji) borilište (sala) se "organizuje" u dva poprečna igrališta ukupne površine od 1906,50 m², koji odgovara površini dva manja rukometna, odnosno dva košarkaška igrališta i omogućava istovremeni trening dvije sportske ekipe.

Osim borilišta (sale), u nivou suterena su i sljedeći sadržaji:

a) S južne strane:

- *garderobni blok* sa mokrim čvorovima, umivaonicima i tuševima za sportaše i sudije površine 133,35 m²,

- *interni ekonomski blok* sa portirnicom, radionicom i prostorijama za prvu pomoć, te mokrim čvorom i stepeništem, površine 117,36 m². Ekonomski ulaz koristi se ujedno i kao izlaz sportaša na otvorene vanjske terene,

- svi prostori garderobnog i ekonomskog bloka povezani su sa *dva hodnika*, različite širine (ulaz vozila) koji su međusobno podijeljeni dvokrilnim vratima. Ukupna neto površinata dva hodnika je 164,09 m².

b) Na istočnoj strani nalazi se 9 poslovnih prostora (lokala), svaki po 33 m² korisne površine sa posebnim ulazom s vana (ukupno 297 m²).

Na istočnoj strani je i trim kabinet, površine 128,7 m² kao i potrebne pomoćne prostorije (za rekvizite, akumulatorska stanica itd.).

c) Na sjevernoj strani, osim dva pomoćna ulaza, projektovana su još četiri poslovna prostora (lokala) sa posebnim mokrim čvorovima. Lokali su u dva nivoa (kako bi se dobila potrebna visina ispod tribina), ukupne korisne površine, sa mokrim čvorovima 177,10 m².

Sa bočnih strana ovih lokala ostavljena su i dva pomoćna ulaza (izlaza) za potrebe gledalaca sa nivoa prizemlja (površine 73,65 m²) kao i mokri čvorovi za posjetioce (površine 25,36 m²).

Sadržaji u prizemlju

Glavni ulaz za posjetioce lociran je u nivou prizemlja, sa ulaznog platoa, ispred objekta sa južne strane. Na ulaznom holu ima više ulaza (izlaza), kako bi se u što kraćem vremenu vršilo punjenje, odnosno pražnjenje objekta. Pored hola, u prizemlju objekta je restoran sa ostavom i sanitarijama, ukupne neto površine 71,19 m².

Lijevo od ulaza nalazi se više-namjenska prostorija površine 53,66 m² za izložbe, konferencije, prezentacije i td.

Punjenje tribina predviđeno je iz bočnih hodnika, u kojima su smještene garderobe i mokri čvorovi za posjetioce.

Ukupna neto površina prizemlja je 1.508,9 m².

Sadržaji na spratu

U ovom dijelu objekta isprojektovane su kancelarije za administraciju i upravu objekta i sportskih društava. Prostorije okrenute borilištu predviđene su za režiju, ton-kabinu, regulaciju rasvjete, za novinare i komentatore.

Iznad hodnika za posjetioce, a u nivou sprata, sa bočnih strana borilišta nalaze se dvije kabine za komentatore, veličine 14,56 m².

Ukupna korisna površina sprata (zajedno sa kabinama za komentatore) iznosi 266,36 m².

Ukupna neto površina objekta sa svim etažama je 3.233 m².

Početak radova

Kamen temeljac Privredno-kulturno-sportskog centra "Bazen" na svečan način položen je 25. 5. 1998. godine na Dan općine Gračanica, nakon čega su intenzivno nastavljeni ugovoreni radovi.

Do polovine jula 1998. godine Građevinska holding kompanija "Širbegović" završila je, gotovo u rekordnom roku, sve ugovorene zemljane i betonske radove. Udareni su temelji sportskoj dvorani Gračanica.

U međuvremenu, Upravni odbor vrši intenzivne pripreme za nastavak radova, odnosno za drugu fazu izgradnje ovog objekta koja obuhvata sve građevinsko-zanatske radove, "zaključno sa postavljanjem krovne konstrukcije." Upućeno je na stotine pisama svim preduzećima i ostalim privrednim subjektima, institucijama i pojedincima za zamolnicom da podrže izgradnju ovog velikog objekta.

Kamen temeljac, 25.5.1998.: Hszim Vikalo, premijer vlade TPK i Muhamed Ibtahimović, načelnik Općine Gračanica

ta, obavljeno je niz konsultacija i razgovora... "Čast je i obaveza sudjelovati u svemu tome", zaključili su mnogi privrednici i na radnom sastanku održanom 5.9.1998. godine obećali svoju pomoć.

Istog dana obavljena je javna licitacija i izbor najpovoljnijeg izvođača radova na drugoj fazi ovog objekta. Kao najpovoljniji izvođač, odabrana je opet Holding kompanija "Širbegović" iz Gračanice. Obavezala se da ponuđene radove izvede u roku od 6 mjeseci za iznos od 1.045.000 DM. Trećinu sredstava investitor obezbjeđuje u gotovini, trećinu putem ustupljenog kreditnog aranžmana i trećinu kroz kompenzacije.

Intenzivno koristeći povoljne vremenske prilike, izvođač najavljuje da će svoje obaveze izvršiti prije ugovorenog roka. Posljednji raport sa

radilišta to i potvrđuje: radovi se odvijaju prema predviđenoj dinamici, stanje na gradilištu - normalno.

Na drugoj strani, Upravni odbor ima pune ruke posla oko obezbjeđenja finansijskih sredstava za drugu fazu, ali i za konačno dovršenje buduće gračaničke sportske ljepotice. Do polovine oktobra 1998. više od 50 većih preduzeća potpisalo je ugovor o sponzoriranju izgradnje Sportske dvorane u Gračanici. Iznos 368.000 DM. Među najvećim donatorima su: Holding kompanija "Širbegović", "Mage", "Kamarić", "Tehna", "Engrad" i "Džemik" u kategoriji privatnih i "Vodovod i kanalizacija" i Mješovita srednja i Prva osnovna škola u kategoriji javnih preduzeća... Ima razloga za optimizam, ali ima i posla preko glave, naravno i problema.

Radovi su u toku...